

*Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Vyriausybės posėdžių skyrius
2023 04 27*

**Vyriausybės posėdžių skyriaus
vyriausioji specialistė
Vilma Butkevičienė**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
ŠVEICARIJOS FEDERALINĖS TARYBOS
PAGRINDŲ SUSITARIMAS
DĖL ANTROJO ŠVEICARIJOS ĮNAŠO ATRINKTOMS EUROPOS SĄJUNGOS
VALSTYBĖMS NARĖMS ĮGYVENDINIMO SIEKiant MAŽINTI EKONOMINIUS IR
SOCIALINIUS SKIRTUMUS EUROPOS SĄJUNGOJE**

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ (toliau – Lietuva)

ir

ŠVEICARIJOS FEDERALINĖ TARYBA (toliau – Šveicarija),

toliau kartu – Šalys,

- ATKREIPDAMOS DĖMESĮ į Šveicarijos solidarumą su Europos Sąjungos (ES) pastangomis mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus ES;
- PASIRYŽUSIOS toliau mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus ES ir Lietuvoje;
- REMDAMOSI sėkmingu Šalių bendradarbiavimu Lietuvos pereinamojo laikotarpio procese, per kurį valstybė įstojo į ES, ir Šveicarijos įnašu į išsiplėtusią ES;
- SKLEISDAMOS ir SKATINDAMOS pagrindines demokratijos, teisinės valstybės ir politinio pliuralizmo vertybes;
- GERBDAMOS IR GINDAMOS žmogaus teises, žmogaus orumą ir pagrindines laisves;
- REMDAMOSI Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslais;
- ATSIŽVELGDAMOS į draugiškus Šalių santykius;
- NORĖDAMOS toliau stiprinti šiuos santykius ir vaisingą Šalių bendradarbiavimą;
- REMDAMOSI 2022 m. birželio 30 d. pasirašytu Europos Sąjungos ir Šveicarijos susitarimo memorandumu dėl Šveicarijos įnašo siekiant mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus ir bendradarbiavimo migracijos srityje Europos Sąjungoje, kurio bendra suma yra 1 302 000 000 CHF (vienas milijardas trys šimtai du milijonai Šveicarijos frankų), skirta atrinktoms ES valstybėms narėms siekiant bendradarbiauti sanglaudos ir migracijos srityse (toliau – antrasis Šveicarijos įnašas);
- ATKREIPDAMOS DĖMESĮ į bendradarbiavimą migracijos srityje, kuriam skiriama iki 200 000 000 CHF (dviejų šimtų milijonų Šveicarijos frankų) pagal antrąjį Šveicarijos įnašą;

- ATSIŽVELGDAMOS į bendradarbiavimą sanglaudos srityje, kuriam skiriama iki 1 102 000 000 CHF (vieno milijardo šimto dviejų milijonų Šveicarijos frankų) pagal antrąją Šveicarijos įnašą,

susitaria:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Pagrindų susitarime:

„įnašas“ – didžiausias negražinamas finansinis įnašas, Šveicarijos suteiktas Lietuvai pagal šį Pagrindų susitarimą;

„Konkrečiai valstybei skirtas schemas aprašas“ (1 priedas) – įnašo teminis ir geografinis paskirstymas ir specialios taisyklės, dėl kurių susitarė Šveicarija ir Lietuva, taip pat pareigų ir užduočių priskyrimas subjektams, dalyvaujantiems įgyvendinant atitinkamai Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą ir finansavimo priemones;

„Susitarimo memorandumas“ – 2022 m. birželio 30 d. pasirašytas Europos Sąjungos ir Šveicarijos susitarimo memorandumas dėl Šveicarijos įnašo mažinant ekonominius ir socialinius skirtumus ir bendradarbiavimo migracijos srityje Europos Sąjungoje, kurio bendra suma yra 1 302 000 000 CHF (vienas milijardas trys šimtai du milijonai Šveicarijos frankų), skirta atrinktoms ES valstybėms narėms siekiant bendradarbiauti sanglaudos ir migracijos srityse;

„nacionalinė koordinavimo institucija“ – Lietuvos nacionalinis viešasis subjektas, paskirtas veikti jos vardu įgyvendinant Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą;

„programa“ – nuoseklus sudėtinių programos dalių rinkinys, kuris vykdomas pagal valstybės partnerės nacionalinius prioritetus, politikos kryptis ar strategijas, naudojantis įnašo parama, ir kuris apima vieną visapusišką įgyvendinimo ir biudžeto sistemą su pagrindiniais tikslais. Kartu su programa gali būti vedamas politinis dialogas;

„projektas“ – įnašo remiama tam tikra vykdomų nedalomų veiklų seka, kuria siekiama sutartų tikslų ir rezultatų ir kuri nėra programos dalis;

„Reglamentai“ – Šveicarijos paskelbti Reglamentai dėl antrojo Šveicarijos įnašo sanglaudos srityje įgyvendinimo, kuriuose išdėstytos Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos įgyvendinimo bendrosios taisyklės ir procedūros;

sąvoka „finansavimo priemonė“ vartojama kaip bendra sąvoka ir reiškia konkretų projektą, programą arba techninę paramą pagal Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą;

„Finansavimo priemonės sutartis“ – Šalių, o prireikus ir papildomų susitariančiųjų šalių sutartis dėl finansavimo priemonės įgyvendinimo;

„Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programa“ – šio Pagrindų susitarimo įgyvendinimo dvišalė programa;

„techninė parama“ – pagal Bendradarbiavimo programą skiriamo įnašo dalis, skirta finansavimo priemonėms parengti ir Bendradarbiavimo programai veiksmingai bei efektyviai įgyvendinti.

2 straipsnis

Teisinis pagrindas

1. Šis Pagrindų susitarimas kartu su toliau nurodytais dokumentais sudaro antrojo Šveicarijos įnašo įgyvendinimo sanglaudos srityje teisinį pagrindą:

- a) Reglamentai ir vėlesni jų pakeitimai;
- b) Finansavimo priemonių sutartys arba kitos Šalių sutartys, sudarytos pagal Pagrindų susitarimą; ir
- c) bet kokios veiklos procedūros ar gairės, kurias Šveicarija priima pasikonsultavusi su Lietuva.

2. Jei šių dokumentų nuostatos viena kitos neatitinka ar viena kitai prieštarauja, taikoma anksčiau nurodyta pirmumo tvarka.

3 straipsnis

Tikslai ir principai

1. Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos bendras tikslas – padėti mažinti ekonominius ir socialinius skirtumus ES ir Lietuvoje, remiantis dvišaliais Šveicarijos ir ES bei jos valstybių narių santykiais ir juos toliau stiprinant.

2. Šalys atrenka finansavimo priemones, kurios padeda siekti bendro tikslo ir, išskyrus techninę paramą, padeda siekti bent vieno iš šių penkių antrojo Šveicarijos įnašo tikslų:

- a) ekonomikos augimo ir socialinio dialogo skatinimas, (jaunimo) nedarbo mažinimas;
- b) migracijos valdymas ir integracijos rėmimas. Visuomenės saugos ir saugumo didinimas;
- c) aplinkos ir klimato apsauga;
- d) socialinių sistemų stiprinimas;
- e) pilietinis įsitraukimas ir skaidrumas.

3. Finansavimo priemonės, išskyrus techninę paramą ir išskyrus atvejus, kai Šalys susitaria kitaip, priskiriamos bent vienai teminei bendradarbiavimo sričiai, kaip nustatyta Reglamentuose. Šalys užtikrina įnašo skyrimą pagal temas. Todėl Šalys abipusiškai susitaria dėl tam tikro nustatyto skaičiaus teminių sričių, kurioms būtų teikiama parama pagal Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą, kaip nustatyta Konkrečiai valstybei skirtame schemos apraše.

4. Šalys skatina Lietuvos ir Šveicarijos subjektų partnerystę bei keitimąsi ekspertine pagalba.

5. Finansavimo priemonėmis paisoma socialinės įtraukties ir užtikrinamas aplinkos tvarumas.

6. Visi veiksmai pagal Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą įgyvendinami atsižvelgiant į tikslus, principus, strategines kryptis, geografinį ir teminį aspektą, kaip nurodyta Konkrečiai valstybei skirtame schemos apraše ir Reglamentuose.

4 straipsnis

Finansinis pagrindas

1. Šveicarija sutinka Lietuvai skirti įnašą, sudarantį iki 45,2 mln. CHF (keturiasdešimt penkių milijonų dviejų šimtų tūkstančių Šveicarijos frankų), atsižvelgiant į sutartas temas sritis

ir geografinį paskirstymą bei remiantis preliminarium paskirstymu, apibrėžtu Konkrečiai valstybei skirtame schemos apraše.

2. 1 dalyje nurodytas įnašas neapima Šveicarijos išlaidų Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos ir Šveicarijos ekspertinės pagalbos ir partnerystės fondo sanglaudos valdymo išlaidoms padengti. Pastarasis fondas yra Šveicarijos administruojamas fondas, kurio tikslas – suteikti Šveicarijos ekspertinę pagalbą atrinktoms ES valstybėms narėms, užtikrinti finansavimo priemonių kokybę ir tvarumą, stiprinti dvišalius santykius ir skatinti Šveicarijos ir Lietuvos partnerystę.

3. Finansavimo priemonių išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpis, kaip apibrėžta Reglamentų 6 skyriuje, baigiasi 2029 m. gruodžio 3 d. imtinai. Iki šios datos nepanaudotomis lėšomis Lietuva nebegalės naudotis.

4. Pagal Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą, išskyrus Šveicarijos valdymo išlaidoms rezervuotas sumas ir Šveicarijos ekspertinės pagalbos ir partnerystės fondą, įnašas turėtų būti teikiamas kaip negrąžinamos dotacijos arba lengvatinės finansinės priemonės, kaip antai kredito linijos, garantijų sistemos, dalyvavimas kapitale, skolose ir paskolos.

5. Finansavimas iš įnašo neviršija 60 proc. tinkamų finansuoti išlaidų pagal finansavimo priemonę, išskyrus:

a) projektus arba programas, kuriems skiriamas papildomas finansavimas biudžeto asignavimų forma iš nacionalinių, regioninių ar vietos valdžios institucijų; tokiu atveju finansavimas iš įnašo negali viršyti 85 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų;

b) nevyriausybinų organizacijų įgyvendinamus projektus arba programas, kurie naudojant įnašą gali būti finansuojami daugiau kaip 60 proc. arba visiškai;

c) techninę paramą, kuri naudojant įnašą gali būti finansuojama daugiau kaip 60 proc. arba visiškai;

d) finansavimo priemonės, kurias sudaro kredito linijos, garantijų sistemos, dalyvavimas kapitale ir skolose, taip pat paskolos privačiam sektoriui, kurios naudojant įnašą gali būti finansuojamos daugiau kaip 60 proc. arba net visiškai.

6. Lietuva užtikrina, kad būtų laikomasi taikytinų valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų taisyklių.

5 straipsnis

Finansavimo priemonėms taikomi principai

1. Finansavimo priemonės įgyvendinamos pagal 2 straipsnyje nurodytą teisinį pagrindą.

2. Lietuva atsakinga, kad būtų nustatytos finansavimo priemonės, kurios yra:

a) aktualios ir atitinkančios nacionalinius prioritetus;

b) veiksmingai tenkinančios nustatytus poreikius;

c) įmanomos ir efektyviai įgyvendinamos;

d) tikėtina, kad turės poveikį;

e) sukurtos siekiant tvarios naudos.

3. Lietuva atitinkamai vengia bet kurios finansavimo priemonės dalies, gaunančios paramą iš bet kurių kitų struktūrinių ir (arba) sanglaudos fondų, pvz., Europos fondų, Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo arba Norvegijos finansinio mechanizmo, bet kokio dubliavimosi ir (arba) dalinio sutapimo su ja.

4. Kiekvieną finansavimo priemonę pirmiausia patvirtina Lietuva, o vėliau – Šveicarija.

5. Kiekvienai finansavimo priemonei taikoma Finansavimo priemonės sutartis.

6. Šalys teikia didelę svarbą finansavimo priemonių ir įnašo stebėsenai, vertinimui ir auditui. Kiekviena Šalis nedelsdama dalijasi visa naudinga informacija, kurios prašo kita Šalis. Šalys užtikrina veiksmingą Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos koordinavimą ir stebėseną.

7. Šveicarija arba bet kuri trečioji šalis, paskirta veikti jos vardu, turi teisę lankytis, stebėti, peržiūrėti, audituoti ir vertinti visą veiklą ir procedūras, susijusias su finansavimo priemonių įgyvendinimu, Šveicarijos nuožiūra. Lietuva teikia bet kokią bei visą informaciją, pagalbą ir dokumentus, kurių gali būti prašoma arba kurie gali būti naudingi, kad Šveicarija galėtų pasinaudoti tokia teise.

8. Siekiant užtikrinti veiksmingą Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos įgyvendinimą, 6 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos rengia metinius susitikimus. Tokių susitikimų tikslas – apžvelgti Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos pažangą, susitarti dėl visų priemonių, kurių būtina imtis, ir sudaryti sąlygas dvišalio intereso klausimams aptarti.

6 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Lietuva įgaliojo nacionalinį viešąjį subjektą veikti jos vardu kaip nacionalinę koordinavimo instituciją (žr. Konkrečiai valstybei skirtą schemos aprašą). Nacionalinei koordinavimo institucijai tenka visa atsakomybė už Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos tikslų pasiekimą bei jos įgyvendinimą pagal šį Pagrindų susitarimą.

2. Šveicarija įgaliojo Federalinį užsienio reikalų departamentą, veikiantį per Šveicarijos plėtros ir bendradarbiavimo agentūrą (SDC), ir Federalinį ekonomikos reikalų, švietimo ir mokslinių tyrimų departamentą, veikiantį per Valstybinį ekonomikos reikalų sekretoriatą (SECO), veikti jos vardu įgyvendinant Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programą. Finansavimo priemonės priskiriamos SDC arba SECO atsižvelgiant į atitinkamas jų kompetencijos sritis.

7 straipsnis

Atsakomybė

Šveicarijos atsakomybė Šveicarijos ir Lietuvos bendradarbiavimo programos atžvilgiu apsiriboja lėšų teikimu pagal atitinkamas Finansavimo priemonių sutartis. Šveicarija neprisiima ir neprisiims jokios atsakomybės Lietuvai, jokiam viešajam ar privačiam subjektui, dalyvaujančiam finansavimo priemonėje, arba jokioms trečiosioms šalims.

8 straipsnis

Bendras tikslas

Šalys bendrai siekia užkirsti kelią korupcijai ir kovoti su ja, nes tai kelia pavojų geram valdymui ir išteklių, kurių reikia tinkamam vystymuisi, naudojimui, taip pat kelia pavojų sąžiningai ir atvirai konkurencijai viešųjų pirkimų procedūrose, grindžiamose kaina ir kokybe. Todėl Šalys susitaria bendromis pastangomis kovoti su korupcija ir visų pirma susitaria, kad bet koks pasiūlymas, dovana, mokėjimas, atlyginimas ar bet kokios rūšies nauda bet kam, pateikta tiesiogiai ar netiesiogiai tam, kam pagal šį Pagrindų susitarimą arba jo vykdymo metu būtų paskirti

įgaliojimai ar sudaryta sutartis, bus laikomi neteisėtu veiksmu ar korupcine veikla. Bet koks tokio pobūdžio veiksmas yra pakankamas pagrindas nutraukti šį Pagrindų susitarimą ir atitinkamą Finansavimo priemonės sutartį, atšaukti viešąjį pirkimą ar su juo susijusį laimėjimą arba imtis bet kokių kitų proporcingų taisomųjų priemonių, nustatytų taikytinuose teisės aktuose. Šalys nedelsdamos praneša viena kitai apie visus tinkamai pagrįstus įtarimus dėl neteisėto veiksmo ar korupcinės veiklos.

9 straipsnis

Pakeitimai

1. Visi šio Pagrindų susitarimo pakeitimai daromi raštu abipusiu Šalių sutarimu.
2. Neatsižvelgiant į 1 dalį, Konkrečiai valstybei skirtas schemos aprašas gali būti iš dalies keičiamas abipusiu 6 straipsnyje nurodytų kompetentingų institucijų sutarimu, joms pasikeičiant raštais.

10 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Konkrečiai valstybei skirtas schemos aprašas (1 priedas) yra neatskiriama šio Pagrindų susitarimo dalis.
2. Šis Pagrindų susitarimas įsigalioja jį pasirašius tą dieną, kai gaunamas paskutinis pranešimas, kuriuo patvirtinama, kad abi Šalys baigė savo atitinkamas patvirtinimo procedūras. Jis taikomas tol, kol abi Šalys įvykdys visus savo įsipareigojimus. Šalys šį Pagrindų susitarimą ir jo priedą laikinai taiko nuo tos dienos, kai abi Šalys pasirašo šį Pagrindų susitarimą.
3. Bet koks ginčas, galintis kilti dėl šio Pagrindų susitarimo taikymo, sprendžiamas diplomatinėmis priemonėmis.
4. Šį Pagrindų susitarimą bet kuriuo metu gali nutraukti viena iš Šalių, apie tai iš anksto raštu pranešusi prieš šešis mėnesius. Prieš priimdamos tokį sprendimą, Šalys pradeda konsultacijas dėl nutraukimo priežasčių.
5. Nutraukus šį Pagrindų susitarimą, jo nuostatos ir toliau taikomos atitinkamoms Finansavimo priemonių sutartims, sudarytoms iki šio Pagrindų susitarimo nutraukimo. Šalys bendru sutarimu priima sprendimą dėl bet kokių kitų nutraukimo pasekmių.

Pasirašyta [data] Vilniuje dviem originaliais egzemplioriais anglų kalba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu

Šveicarijos Federalinės Tarybos vardu